

Doplňující informace k tématu peněžní prostředky vynakládané vybranými nemocnicemi na úhradu nákladů z činnosti

Síť zdravotnických zařízení ústavní péče v České republice je složena z nemocnic a odborných léčebných ústavů¹.

1. Nemocnice v České republice

Nemocnice poskytují komplexní služby lůžkové, ambulantní a komplementární péče, dělí se na nemocnice akutní péče (zahrnují fakultní nemocnice) a nemocnice následné péče. V České republice byl v letech 2014 až 2016 počet nemocnic v podstatě stálý (obrázek č. 1).

Obrázek č. 1: Počty nemocnic v České republice v letech 2014, 2015 a 2016

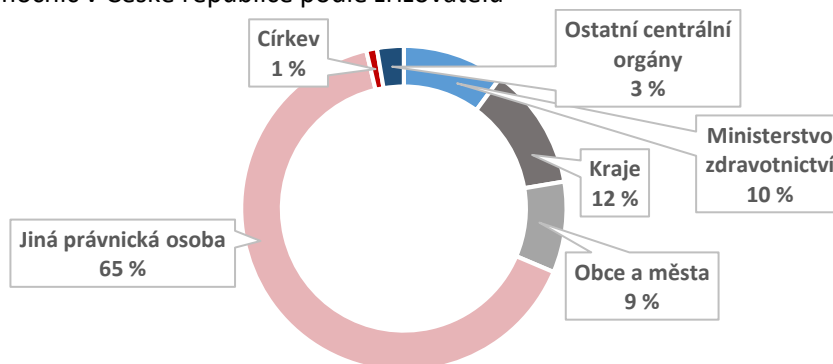

Zdroj: ÚZIS – Zdravotnické ročenky České republiky 2014, 2015, 2016

Zřizovateli nemocnic jsou Ministerstvo zdravotnictví, kraje, obce a města, ostatní centrální orgány, jiné právnické osoby a církve (graf č. 1).

¹ Odborné léčebné ústavy jsou určeny převážně pro následnou léčebnou péči vč. rehabilitační. Zahrnují léčebny dlouhodobě nemocných, léčebny TRN, psychiatrické léčebny, rehabilitační ústavy, ozdravovny, hospice a ostatní lůžková zařízení a odborné léčebny.

Graf č. 1: Počty nemocnic v České republice podle zřizovatelů

Zdroj: ÚZIS

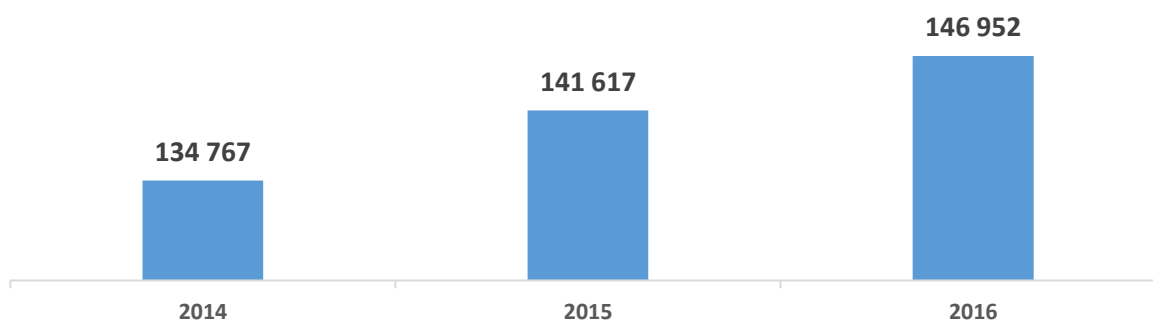
2. Náklady nemocnic

Ekonomické ukazatele činnosti nemocnic sleduje v České republice dlouhodobě Ústav zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS). Zdrojem dat jsou statistické výkazy, které ÚZIS předávají poskytovatelé zdravotních služeb akutní péče.

Informace o hospodaření nemocnic akutní péče shrnuje každým rokem ÚZIS v publikaci Ekonomické výsledky nemocnic. V roce 2014 poskytlo ÚZIS údaje o svém hospodaření celkem 89 % nemocnic akutní péče, v roce 2015 celkem 87 % nemocnic akutní péče a v roce 2016 celkem 85,5 % nemocnic akutní péče.

Z nákladů sleduje ÚZIS náklady na léčiva, zdravotnické prostředky, krev a krevní výrobky, osobní náklady, spotřebu energie, služby, odpisy, prodané zboží. Přehled o celkových nákladech nemocnic akutní péče v České republice v letech 2014, 2015 a 2016 je znázorněn na grafu č. 2.

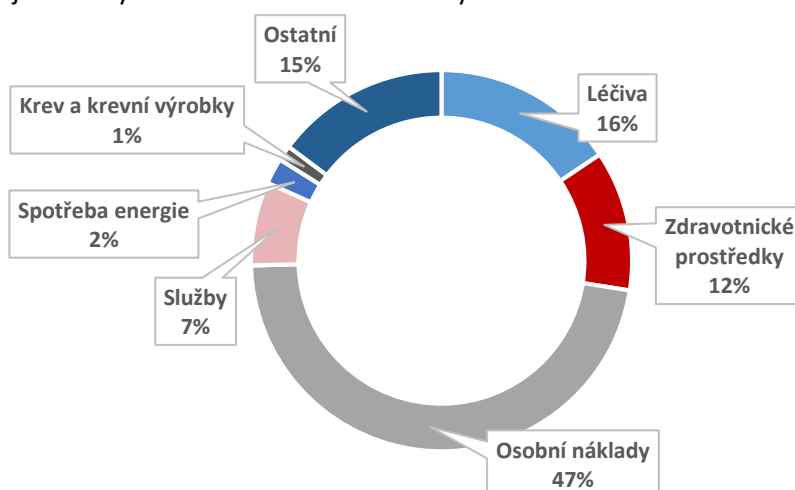
Graf č. 2: Celkové náklady nemocnic akutní péče v ČR v letech 2014 až 2016 v mil. Kč

Zdroj: ÚZIS – Ekonomické výsledky nemocnic 2016

Podíl jednotlivých druhů nákladů na celkových nákladech nemocnic akutní péče je mezi roky 2014, 2015 a 2016 srovnatelný. Podíl vybraných nákladů na celkových nákladech v roce 2016 je znázorněn na grafu č. 3.

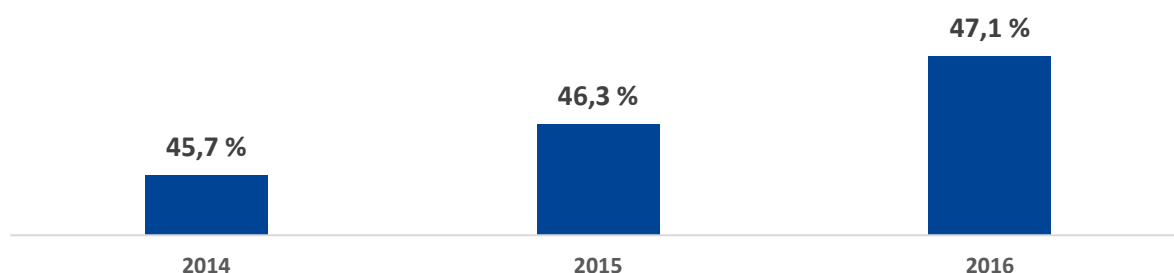
Graf č. 3: Podíl jednotlivých druhů nákladů na celkových nákladech nemocnic v roce 2016

Zdroj: ÚZIS – Ekonomické výsledky nemocnic 2016

Největší nákladovou položku nemocnic představují osobní náklady, které měly v období let 2014 až 2016 rostoucí trend.

Graf č. 4: Vývoj podílu osobních nákladů na celkových nákladech nemocnic v letech 2014 až 2016

Zdroj: ÚZIS – Ekonomické výsledky nemocnic 2016

3. Platy a mzdy zaměstnanců ve zdravotnictví

Zaměstnanci ve zdravotnictví v České republice jsou odměňováni dvěma způsoby – podle platných předpisů o platu a podle platných předpisů o mzdě².

a) Odměňování podle platných předpisů o platu

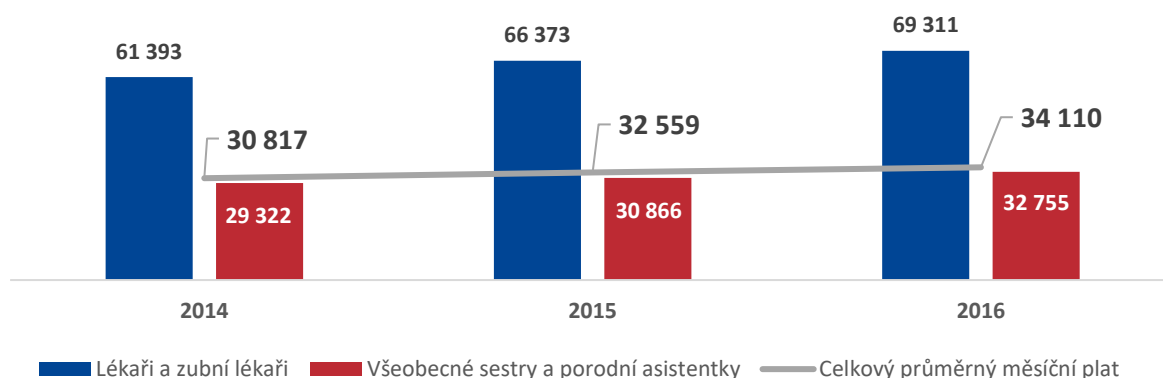
Podle předpisů o platu jsou odměňováni zaměstnanci příspěvkových organizací a organizačních složek státu (zřizovateli jsou Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec, město nebo ostatní centrální orgány), v letech 2014 až 2016 tímto způsobem bylo odměňováno cca 37 % všech pracovníků ve zdravotnictví.

Průměrné měsíční platy lékařů a zubních lékařů odměňovaných podle předpisů o platu se v roce 2015 oproti roku 2014 zvýšily o 4 980 Kč (tj. o 8,1 %) a v roce 2016 oproti roku 2015 o 2 938 Kč (tj. o 4,4 %).

² Uváděné průměrné měsíční platy i průměrné měsíční mzdy jsou uváděny za zaměstnance u jednoho zaměstnavatele, nesledují se příjmy za dohody o provedení práce, příjmy z dohod o pracovní činnosti apod. mimo lázeňské léčebny.

Průměrné měsíční platy všeobecných sester a porodních asistentek podle předpisů o platu se v roce 2015 oproti roku 2014 zvýšily o 1 544 Kč (tj. o 5,3 %) a v roce 2016 oproti roku 2015 o 1 889 Kč (tj. o 6,1 %).

Graf č. 5: Přehled o průměrných měsíčních platech zaměstnanců ve zdravotnictví odměňovaných podle platných předpisů o platu v letech 2014, 2015 a 2016 v Kč

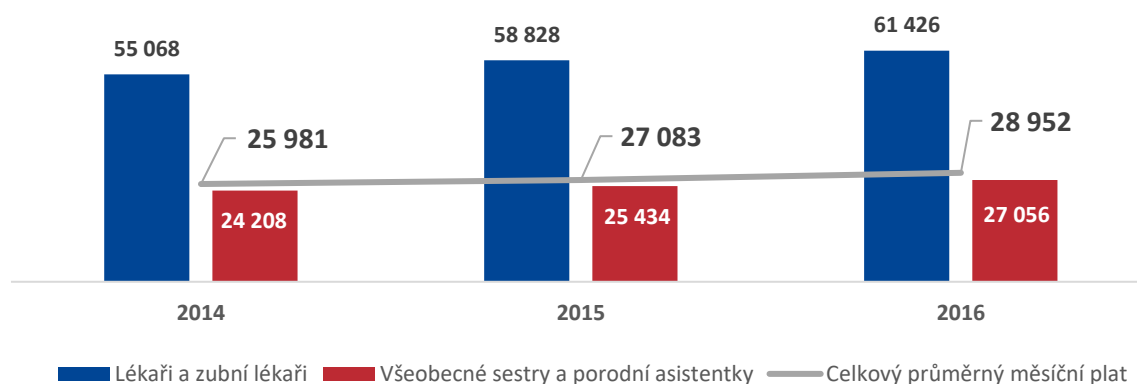
Zdroj: ÚZIS – Zdravotnické ročenky České republiky 2014, 2015, 2016

b) Odměňování podle platných předpisů o mzdě

Podle předpisů o mzdě jsou odměňováni zaměstnanci v privátních zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je fyzická osoba, jiná právnická osoba, církev a dále všechny lázeňské organizace. Lékaři a zubní lékaři zaměstnavatelé se do výpočtu nezahrnují, protože pobírají podnikatelskou odměnu.

Průměrné měsíční platy lékařů a zubních lékařů odměňovaných podle předpisů o mzdě se v roce 2015 oproti roku 2014 zvýšily o 3 760 Kč (tj. o 6,8 %) a v roce 2016 oproti roku 2015 o 2 598 Kč (tj. o 4,4 %). Průměrné měsíční platy všeobecných sester a porodních asistentek podle předpisů o mzdě se v roce 2015 oproti roku 2014 zvýšily o 1 226 Kč (tj. o 5,1 %) a v roce 2016 oproti roku 2015 o 1 622 Kč (tj. o 6,4 %).

Graf č. 6: Přehled o průměrných měsíčních mzdách zaměstnanců ve zdravotnictví odměňovaných podle platných předpisů o mzdě v letech 2014, 2015 a 2016 v Kč

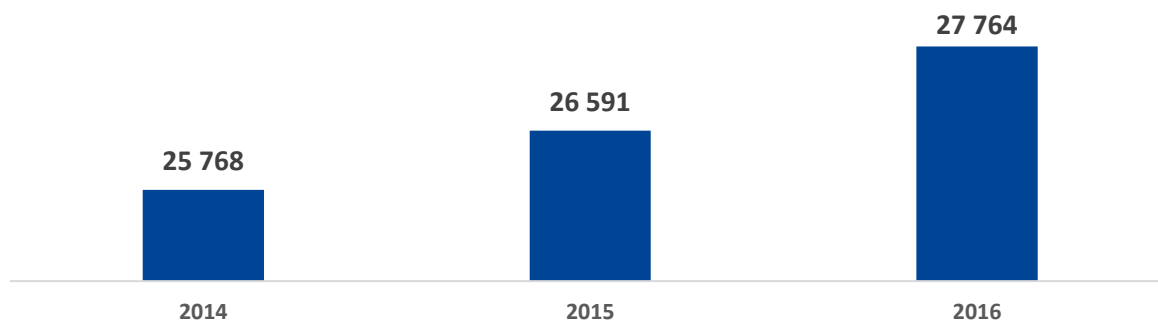

Zdroj: ÚZIS – Zdravotnické ročenky České republiky 2014, 2015, 2016

c) Průměrná hrubá měsíční mzda v České republice

Pro srovnání uvádíme, že průměrná hrubá měsíční mzda³ v České republice také meziročně roste, mezi roky 2014 a 2015 vzrostla o 3,2 % a mezi roky 2015 a 2016 o 4,4 %.

Graf č. 7: Výše průměrné hrubé měsíční mzdy v České republice v letech 2014, 2015 a 2016 v Kč

Zdroj: ČSÚ

³ Průměrná hrubá měsíční mzda představuje podíl mezd bez ostatních osobních nákladů připadajících na jednoho zaměstnance evidenčního počtu za měsíc. Do mezd se zahrnují základní mzdy a platy, příplatky a doplatky ke mzdě nebo platu, odměny, náhrady mezd a platů, odměny za pracovní pohotovost a jiné složky mzdy nebo platu, které byly v daném období zaměstnancům zúčtovány k výplatě. Nezahrnují se náhrady mzdy nebo platu za dobu trvání dočasné pracovní neschopnosti nebo karantény placené zaměstnavatelem. Jedná se o hrubé mzdy, tj. před snížením o pojistné na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení, zálohové splátky daně z příjmů fyzických osob a další zákonné nebo se zaměstnancem dohodnuté srážky.